

آیین نامه تشکیل و نحوه فعالیت شورای نظارت و ارزیابی آموزش عالی

مقدمه:

در اجرای وظایف نظارتی مذکور در بندهای ۵ و ۶ جزء (ب) ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب سال (۱۳۸۳)، مبنی بر نظارت بر فعالیت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور (اعم از دولتی و غیردولتی) و ارزیابی مستمر فعالیت آنها، «شورای نظارت و ارزیابی آموزش عالی» طبق این آیین نامه تشکیل می شود و مطابق مفاد این آیین نامه و سایر ضوابط و مقررات مربوط و سیاستهای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می نماید.

در این آیین نامه، فرایند نظارت و ارزیابی مبتنی بر یک الگوی تلفیقی شامل خود ارزیابی و ارزیابی بیرونی بوده و محور اصلی ارزیابی مبتنی بر خود ارزیابی توسط واحدهای آموزشی و پژوهشی خواهد بود. در عین حال از روش ارزیابی بیرونی و بازدیدهای دوره ای منظم توسط گروه های تخصصی نیز بهره گیری خواهد شد. الگوی نظارت و ارزیابی مورد نظر مبتنی بر ارکان ذیل است:

۱- شورای نظارت و ارزیابی آموزش عالی

۲- شورای هماهنگی نظارت و ارزیابی آموزش عالی

۳- دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی

۴- کارگروه های نظارت و ارزیابی

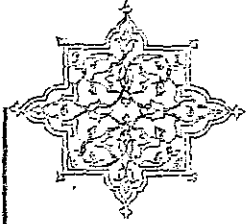
۵- هیأت های نظارت و ارزیابی استانی

۶- دفاتر و یا واحدهای نظارت و ارزیابی دانشگاهها و موسسه های آموزشی و پژوهشی

از این پس برای رعایت اختصار در این آیین نامه به هریک از دانشگاهها و مؤسسه های آموزش

عالی و پژوهشی باختصار «مؤسسه»، به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، «وزارت»، به شورای

تاریخ: .....

شماره: .....

پیوست: .....

نظارت و ارزیابی، «شورا»، به شورای هماهنگی نظارت و ارزیابی، «شورای هماهنگی»، به کار گروه‌های نظارت و ارزیابی، «کار گروه»، و به هیأت نظارت و ارزیابی استانی، «هیأت استانی»، اطلاع می‌گردد.

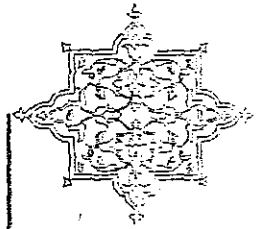
ماده ۱: شورا

الف - اهداف:

- ۱- تدوین سیاست‌ها، برنامه‌ها و آرایه راهکارهای مناسب اجرایی در زمینه نظارت و ارزیابی «مؤسسه» بمنظور ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی آن
- ۲- تشخیص و تعیین اصول و عوامل مورد ارزیابی در نظام آموزش عالی
- ۳- تعیین رویه‌های نظارت بر حسن اجرای قوانین، مقررات و برنامه‌های فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و اجرایی فرآیند نظارت و ارزیابی
- ۴- نظارت بر چگونگی انجام فعالیتهای نظام آموزش عالی اعم از آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی
- ۵- ارزیابی کیفیت و کمیت عوامل موثر در ارزیابی نظام آموزش عالی
- ۶- تعیین میزان موفقیت «مؤسسه» از طریق تحلیل و بررسی گزارش‌های آرایه شده و اتخاذ تصمیمات و تدابیر لازم.

ب - ترکیب:

- ۱- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس شورا)
- ۲- معاون آموزشی وزارت (نایب رئیس)
- ۳- معاون پژوهشی وزارت
- ۴- معاون فرهنگی وزارت

تاریخ: .....
شماره: .....
پیوست: .....

۵- مدیرکل دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی (دبیرشورا)

۶- مدیرکل دفتر گسترش آموزش عالی

۷- رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

۸- رئیس سازمان سنجش آموزش کشور

۹- سه تا پنج تن از رؤسای دانشگاه‌ها و یا اعضای هیأت علمی متخصص و صاحب‌نظر به پیشنهاد معاون آموزشی و حکم رئیس شورا.

ج - وظایف و اختیارات :

۱- تعیین و تصویب اصول، سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و برنامه‌های کلی حاکم بر امور نظارت و ارزیابی آموزش عالی اعم از آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی و همسو کردن کلیه فعالیت‌های نظارت و ارزیابی آموزش عالی.

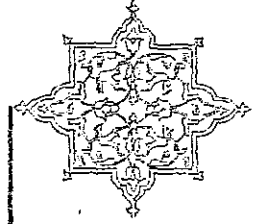
۲- بررسی و تصویب طرح‌های کلان مطالعاتی و تحقیقاتی درحیطه نظارت و ارزیابی آموزش عالی.

۳- تصویب ضوابط و آیین‌نامه‌های مورد نیاز در ارتباط با بندهای ۵ و ۶ جزء (ب) ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳.

۴- تهیه و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی مورد نیاز نظارت و ارزیابی آموزش عالی.

تبصره ۱: دبیرخانه شورا در دفتر نظارت و ارزیابی وزارت مستقر خواهد بود و زیر نظر مدیر کل این دفتر فعالیت می‌نماید.

تبصره ۲: جلسات شورا با حضور حداقل دو سوم اعضا و به شرط حضور رئیس یا نایب رئیس شورا رسمیت می‌یابد. تصمیمات شورا با آرای بیش از نصف کل اعضای شورا معتبر بوده و پس از تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و ابلاغ آن، لازم الاجرا است.

ماده ۲: شورای هماهنگی

الف - اهداف:

۱- ایجاد هماهنگی بین کلیه فعالیت های نظارتی و ارزیابی واحدهای نظارت و ارزیابی در سطح

وزارت

۲- کمک به اجرایی کردن سیاست ها و برنامه های نظارت و ارزیابی آموزش عالی

۳- بررسی گزارش های آرایه شده از موسسه ها و آرایه نظرات کارشناسی در رابطه با آنها به شورا

ب - ترکیب:

۱- معاون آموزشی وزارت (رئیس) ✓

۲- مدیرکل دفتر نظارت و ارزیابی (دبیر) ✓

۳- مدیران کل حوزه معاونت آموزشی ✓

۴- مدیرکل دفتر ارزشیابی پژوهشی ✓

۵- مدیرکل امور دانشجویان داخل ✓

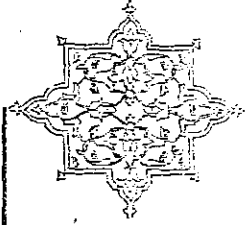
۶- مدیرکل دفتر حقوقی ✓

۷- مدیرکل امور فرهنگی ✓

۸- معاون یا مدیر ذیربط در سازمان سنجش آموزش کشور ✓

۹- سرپرستان کار گروههای نظارت و ارزیابی ✓

۱۰- سه تن از اعضای «شورا» به انتخاب و حکم رئیس شورای هماهنگی ✓

ج - وظایف و اختیارات:

- ۱- ارائه پیشنهادهای لازم به «شورا» به منظور اتخاذ تصمیمات مناسب در ارتباط با بهبود کیفیت رویه های نظارت و ارزیابی آموزش عالی
- ۲- ارائه نظرات کارشناسی در تدوین برنامه ها و آئین نامه های نظارت و ارزیابی آموزش عالی
- ۳- کمک به اتخاذ تصمیم در رابطه با گزارش های ارسالی از «موسسه» ها، کارگروهها و دفاتر یا واحدهای نظارت و ارزیابی معاونت های «وزارت».

ماده ۳- کارگروه ها

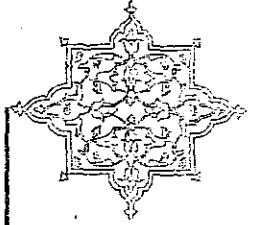
الف - اهداف:

- ۱- هدایت و اجرای برنامه های نظارت و ارزیابی در موسسه های مربوط به کار گروه
- ۲- تعامل مستمر با موسسه ها به منظور ارتقای کیفیت آموزشی از طریق ارزیابی و نظارت مستمر بر آنها
- ۳- ارائه راهکارها و برنامه های مناسب جهت انجام امور نظارت و ارزیابی در رابطه با موسسه های مربوط به کار گروه

ب - ترکیب:

- ۱- یک عضو هیأت علمی بعنوان سرپرست کارگروه
- ۲- یک عضو هیأت علمی یا کارشناس دفتر نظارت و ارزیابی بعنوان دبیر کار گروه
- ۳- پنج تا هفت تن از اعضای هیأت علمی موسسه ها (حداقل یک نفر از هر یک از گروههای آموزشی)

تبصره: اعضای هر یک از کار گروه ها ، به شرح مذکور در بند (د) ذیل ، پیشنهاد مدیرکل دفتر نظارت و ارزیابی و با حکم معاون آموزشی «وزارت» برای مدت سه سال منصوب می شوند.

تاریخ: .....
شماره: .....
پیوست: .....

ج - وظایف و اختیارات:

- ۱- اجرایی کردن برنامه های نظارت و ارزیابی در موسسه های مربوط به کار گروه
- ۲- نظارت و ارزیابی مستمر بر موسسه های مربوط و تهیه گزارش های تحلیلی از وضعیت و کیفیت آموزشی آنها
- ۳- ارائه گزارش های لازم به شورای هماهنگی جهت اتخاذ تصمیمات مناسب

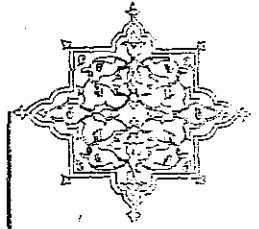
د - عناوین:

- ۱- کارگروه نظارت و ارزیابی موسسه های دولتی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۲- کارگروه نظارت و ارزیابی دانشگاه پیام نور
- ۳- کارگروه نظارت و ارزیابی دانشگاه جامع علمی - کاربردی
- ۴- کارگروه نظارت و ارزیابی دانشگاه آزاد اسلامی
- ۵- کارگروه نظارت و ارزیابی موسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی و موسسات آموزشی عالی آزاد
- ۶- کارگروه نظارت و ارزیابی موسسه های آموزش عالی وابسته به دستگاههای اجرایی

ماده ۴: هیأت های استانی

الف - اهداف :

- ۱- کمک به انجام نظارت و ارزیابی بر کلیه موسسه های آموزش عالی استان
- ۲- ارائه گزارش های مستمر و تحلیلی از میزان موفقیت موسسه های استان
- ۳- ارائه پیشنهادها و راهکارهای لازم به دفتر نظارت و ارزیابی در خصوص نظارت و ارزیابی موسسه ها

تاریخ: .....
شماره: .....
پیوست: .....

ب- ترکیب:

در هر استان، یکی از دانشگاه‌های دولتی وابسته به «وزارت» به منظور هدایت و اجرای نظارت و ارزیابی بر «موسسه» های آن استان توسط معاون آموزشی «وزارت» انتخاب می شود. این دانشگاه، «منتخب» نامیده می شود. اعضای هیات نظارت و ارزیابی هر استان عبارتند از:

۱- رئیس دانشگاه منتخب (رئیس هیأت)

۲- معاون آموزشی دانشگاه منتخب (نایب رئیس)

۳- مدیر و یا واحد نظارت و ارزیابی دانشگاه منتخب (دبیر هیأت)

۴- شش تا هشت تن از اعضای هیأت علمی صاحب نظر در امر نظارت و ارزیابی از «موسسه» های دولتی وابسته به «وزارت» به انتخاب معاون آموزشی «وزارت»

تبصره ۱: اعضای هیأت نظارت و ارزیابی استانی به مدت سه سال و با حکم معاون آموزشی «وزارت» منصوب می شوند.

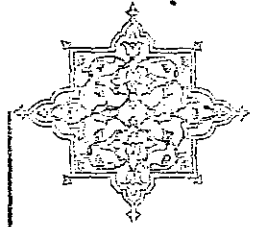
تبصره ۲: دبیرخانه هیات استانی در دانشگاه منتخب خواهد بود و این دانشگاه موظف است، مکان، امکانات و پرسنل لازم را برای فعالیت شایسته دبیرخانه تامین نماید.

تبصره ۳: در استان تهران کارگروه‌ها بجای هیأت استانی عهده‌دار وظایف نظارت و ارزیابی بوده و زیر نظر دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی فعالیت می نمایند.

ج - وظایف و اختیارات:

۱- نظارت و ارزیابی مستمر بر چگونگی انجام فعالیت های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی موسسه های آموزش عالی استان

۲- تهیه گزارش های لازم از وضعیت آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی موسسه های مستقر در استان و ارسال آن به دفتر نظارت و ارزیابی «وزارت» جهت اتخاذ تدابیر لازم

تاریخ: .....
شماره: .....
پیوست: .....

۳- کمک به ارتقای کیفیت آموزشی موسسه ها از طریق ارائه پیشنهادهای لازم و یا برگزاری کارگاهها و یا گردهم آیی ها

۴- ارائه پیشنهادهای لازم به دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی در خصوص تصویب قوانین و مقررات مربوط به نظارت و ارزیابی

ماده ۵: فرآیند نظارت و ارزیابی:

فرآیند نظارت و ارزیابی بر مؤسسه ها به روش های ذیل انجام می شود:

۱-۵- نظارت و ارزیابی مستمر توسط دفاتر نظارت و ارزیابی مؤسسه و ارسال گزارش های منظم

حداقل هر ۶ ماه یکبار به دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی

۲-۵- نظارت و ارزیابی توسط هیأت های نظارت و ارزیابی استانی در قالب اعزام گروه های

تخصصی بازدید کننده و یا گردآوری آمار و اطلاعات لازم در رابطه با ارزیابی

۳-۵- ارزیابی و نظارت توسط دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی در قالب جمع آوری اطلاعات و آمار

مورد نظر و یا اعزام گروه های بازدید کننده تخصصی.

تبصره ۱: وظیفه نظارت و ارزیابی مستمر مؤسسه و تعیین میزان کسب موفقیت آن در ابعاد

آموزشی، پژوهشی و فرهنگی یکی از وظایف اصلی هر مؤسسه می باشد. از اینرو مؤسسه موظف

است، ساختار، تشکیلات و امکانات مناسب را جهت انجام نظارت و ارزیابی مستمر و کارآمد فراهم

آورد.

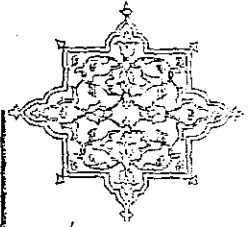
تبصره ۲: هر «مؤسسه» موظف است همکاری و هماهنگی لازم را برای انجام ارزیابی توسط

هیأت های استانی و یا گروه های اعزامی توسط دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی فراهم آورد.

تبصره ۳: مدیرکل دفتر نظارت و ارزیابی می تواند بمنظور بهره گیری از نظرات افراد متخصص یا

صاحب نظر در امر نظارت و ارزیابی، کمیسیون تخصصی نظارت و ارزیابی تشکیل دهد.

تاریخ: .....

شماره: .....

پیوست: .....

تبصره ۴: وظیفه نظارت و ارزیابی پرونده‌های پژوهشی و پارک های علم و فناوری بر عهده معاونت پژوهشی وزارت خواهد بود که در قالب کمیته ای که توسط آن معاونت تعیین خواهد گردید و ارزیابی موسسه های پژوهشی فعالیت می نماید. نحوه و چگونگی فعالیت این کمیته در کمیته هماهنگی تصویب خواهد گردید

ماده ۶: این آیین نامه در ۶ ماده و ۱۰ تبصره در تاریخ ۸۶/۲/۲۲ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و در کلیه واحدهای تابعه «وزارت» و دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) تحت پوشش «وزارت» لازم الاجرا است. /ح

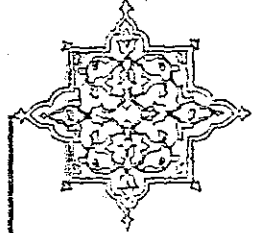
۱
محمد مهدی زاهدی

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان آموزش

تاریخ: ۱۳۹۲/۰۲/۲۱
شماره: ۲۱۳۹۸۸
پیوست:

رئیس محترم دانشگاه: اراک [ارومیه [اصفهان [الزهرا (س) [ایلام [بوعلی سینا [بیرجند [بین المللی امام خمینی (ره) [پیام نور [تبریز [نغرش [تربیت مدرس [تربیت معلم [تربیت معلم آذربایجان [تربیت معلم سبزوار [تهران [جامع علمی- کاربردی [خلیج فارس [دریانوردی و علوم دریایی-چابهار [رازی [آریل [زنجان [سمنان [سیستان و بلوچستان [شهرکرد [شهید باذر کرمان [شهید بهشتی [شهید چمران [از [شیراز [صنعتی اصفهان [صنعتی امیرکبیر [صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی [صنعتی سهند تبریز [صنعتی شادرواد [صنعتی شریف [صنعتی شیراز [صنعتی همدان [صنعتی ارومیه [علامه طباطبائی [علم و صنعت ایران [علوم و فنون دریایی خرمشهر [علوم پایه دانشگاه [علوم کشاورزی و منابع طبیعی کرمان [علوم انتظامی [فردوسی مشهد [تم [گلستان [کشاورزی و منابع طبیعی رامین [گزنستان [کیلان [گزنستان [مازندران [ملایر [محقق اردبیلی [ولیعصر (عج) [رفسنجان [هرمزگان [دمن [دکتر اصفهان [دکتر اسلامی تبریز [یزد [یاسوج [مرکز تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان [مجتمع آموزش عالی: جندی شاپور [مراغه [ملایر [آموزشی و پژوهشی نغرش [آموزش و پژوهشی رامین [دانشکده: امور اقتصادی [فنی و مهندسی گنابادگان [فنی و مهندسی بجنورد

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی وابسته به دستگاههای اجرایی [دانشگاه آزاد اسلامی [دانشگاهها و موسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی [موسسه های علمی- تحقیقاتی و فناوری [دفتر مدارس عالی فنی و حرفه ای

با سلام،

به پیوست آیین نامه تشکیل و نحوه فعالیت شورای نظارت و ارزیابی آموزش عالی که در تاریخ ۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۸۶ به تصویب وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است جهت استحضار، دستور همکاری، و اقدام در موارد مربوط، تقویت دفتر نظارت و ارزیابی دانشگاه و تعامل با دفتر نظارت و ارزیابی وزارت متبوع در جهت ارتقاء نظام نظارت و ارزیابی ایفاء می گردد. با توجه به اهمیت موضوع و با عنایت به اینکه موفقیت آمیز بودن طرح نظارت و ارزیابی به مشارکت تمامی عناصر ذیربط بستگی تام و تمام دارد، سپاسگزار خواهم بود چنانچه دستور فرمایید گنیه مسئولان ذیربط را در جریان اجرای این طرح قرار دهند.

از اهتمانی که در این خصوص معمول خواهید فرمود، قبلاً سپاسگزار می شود. ۱۳۹۲/۰۲/۲۱

با ارزیابی توانایی الهی
حالی
دکتر حسن خالقی

نشانی:
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هرمزان،
نیش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۲۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir